

Úlet v galerii DOX: jak to bylo s Mimikry

Novinky o únosu letadla, kterým se několik mladých lidí pokusilo **uprchnout z komunistického Československa**, přináší výstava Úlet 72 zahájená 17. května v pražském DOX.

PRAHA Říkali si Mimikry, zpívali zakázaný song Bič boží a šířili mezi mládeží drogy. Když se pět mladých „ztroskotanců“ pokusilo unést letadlo do Mnichova, tři z nich zatkla komunistická policie. Dvojici dalších se povedlo doletět do Německa i díky tomu, že zavražedili jednoho z pilotů.

Tuhle verzi zná každý, kdo viděl možná nejnámější díl propagandistického seriálu Třicet případů majora Zemana Mimikry.

Koho zajímá objektivnější verze příběhu únosců, najde ji v holešovické galerii DOX na výstavě nazvané Úlet 72, pravdivý příběh Mimikry.

Psal se červen 1972 a desítky mladých lidí znechucených poměry v zemi se rozhodla unést letadlo na pravidelné lince Mariánské Lázně – Praha. Dostat se ze země pokoušeli i legálně, jenže ačkoliv nebyli trestáni, nedostali povolení k cestě. Měli kapelu, pořádali diskotéky a režim je evidentně pova-

Chtěli na Západ Pokusili se opustit normalizované Československo. Foto: galerie DOX

žoval za „podvratné živly“. Když skupina sedmi mladíků a tří dívek ve věku od 17 do 21 let nastoupila do letadla a chtěla ho unést, strhla se potyčka mezi jedním z pilotů a Lubomírem Adamicí, který držel v ruce zbraň. Ta vystřelila a pilota smrtelně zranila.

Zadržela je německá policie

Na letišti v bavorském Weidenu už na únosce čekala policie. Zoufalý Adamica spáchal ve vazbě sebevraždu, zbylí únosci dostali od 3 do 7 let vězení.

„Tělo pilota bylo hned další den odvezeno do Československa a bavorští vyšetřovatelé začali už šest hodin po přistání mluvit o vraždě,

je to až neuvěřitelné, jak spolupracovali s komunistickou Státní bezpečností,“ řekl kurátor výstavy Petr Vrána.

Právě na něj se obrátil jeden z únosců, který si v Německu odpýkal trest, a požádal ho, zda by jejich příběh lidem přiblížil tak, jak se skutečně stal.

Od té doby uplynuly více než dva roky, které Vrána věnoval pátrání v archívech. Prozkoumal tisíc stran spisů a s kolegy provedl i počítačovou rekonstrukci celé akce. Díky tomu dospěl k závěru, že pilot byl neúmyslně zabit. „Ta vražda nebyla nikdy prokázána a poté, co jsem začal pátrat v archívu bezpečnostních složek, našel jsem ne-

Výstava o útěku Návštěvníci se mohou seznámit s dosud nezveřejněnými materiály a svědectvími účastníků únosu.

Foto: Roman Vondrouš, ČTK

srovnalosti a lži,“ uvedl Vrána. Výstava přesvědčivě popisuje, že nešlo o vraždu, ale zabití. K vidění jsou na ní dobové fotografie, dokumenty z vyšetřování a od soudu, výpovědi svědků a články z tehdejšího německého tisku. Jedním z klíčových dokumentů je i pitevní zpráva, kterou kurátor objevil v českém archívu před několika týdny. Pitva prokázala, že kulka vnikla do pilotova těla směrem odspoda, tedy ve chvíli, kdy se s Adamicí pral o zbraň a ta se otočila směrem vzhůru. Dosud žijící únosci se tak čtyřicet let po svém činu dočkávají satisfakce.

Expozice začala včera a potrvá do 8. června. **Petr Kupec**